

Az éneklő egyetemért

Aki a Dugonics-téri diáklklub előtt szokott sétálni, gyakorta különös hangokra lesz figyelmes. Az ablakon leginkább hascsikarászhoz, vagy macskákat éjjeli párhivogató óbégatásához hasonló „muzsika” szűrődik ki, s közbe-közbe ilyenforma felkiáltás: „hü, de klassz szám”. S ha netán fülünk tapasz-talatait szemünkével is ki akar-nánk egészíteni, hát benyithatunk az ajtón, szemügyre veheljük azt a csoport fiút és lányt, akik majd belobújnak a rádióba, s kéjelegye rázkódnak, reszketnek a földön-tűli (valójában nem olyan messzi határon túli) hangok ritmusán.

Persze nemcsak ezzel foglal-koznak a diáklklubban. Van, aki be-szélget, sakkozik, újságot olvas – és ezek vannak többen. Sőt van olyan is, aki jó zenét hallgat, hi-szen nem minden rádióállomás az ilyen barbár műsört, s hiszen itt hanglemezekben sincs éppen hiány. Mégis a jó muzsika aránylag ritka madár a diáklklubban.

Innen, a diáklklubból indultunk el az egyetemi énekkar hangver-senyére.

Tiszpernyi út – s egy másik világ. Pedig ez a terem nem ké-nyelmesen berendezett klubhelyiség. Nincsenek fényezett, párnás bútorok, a közönség iskolapadokban hallgatja a muzsikát.

De milyen muzsikát! Régi, ked-ves, csengő-bongó madrigalokat, népdalfeldolgozásokat – magyart, orosz, kínait. — *Kodály*-műveit (*A Jézus és a kufárok*) *Purcell*, a legnagyobb angol zeneszerző szép kánonját, s még egy tömegdalt is — a kórus egyik tagjának szerze-ményét. Változatos, gazdag, szép műsor ez, melyben mindenki meg kell, hogy lelje a magáét. Ez a mű-sorösszeállítás a kórus egyik leg-nagyobb érdeme: megtalálták a helyes egyensúlyt a kórusirodalom külföldi és magyar klasszikusai, a mai műzene és a népdal öröksé-ge között. Hanem ez a műsorössz-eállítás veszélyt is rejt maga-ban. *Kodály: Jézus és a kufárok* című művének bonyolult ritmiká-ja, szólamvezetése, dinamikája, mely a pianissimótól a fortissimóig jóformán minden árnyalatot felöl, *Purcell* többszólamúsága, az „*Esti dal*” leheletfinom hang-zása nagy feladatot állítanak hi-valtások énekesek elé is. Az *őszeti lombuhogástól az orgona méltó-sággal teli búgásáig*, a *csöndes fájdalomtól a harsonás parancs-szónig*, a *jajszójtól a lázadásig s a győzelemre minden emberi és ze-nei színre szükség van itt.*

Sikerülhet-e ennek a műsornak a művészi megszólaltatása egy egye-temistákból és egyetemi dolgozók-ból álló együttesnek, egy olyan együttesnek, mely — ráadásul — csak három hónapja alakult, te-hát jóformán annyi ideje sem volt még, hogy összeszokjék. Háromhó-napos korában egy zenekedvelőkből alakult átlagos énekkar csecsemő még. S megvallom, mikor a hang-verseny előtt megtudtuk, hogy mit fognak énekelni, kissé túl merész-nek véltük ezt a műsört.

S lám: sikerült. A nemhivatásos énekkarok közül kevés tud elérni ilyen szép hangzást, ilyen finom átmeneteket a belépéseknek, a szó-lamvezetésnek ilyen tisztaságát. Áttetszően, mégis telten szóltak itt a piánok, erővel, s mégsem kiabál-va a fortékat.

A közönség többsége nem volt tapasztalt, iskolázott fülű zene-hallgató, s mégis megértette nem-csak a „könyvű”, hanem a „komoly” darabokat is. Kinek a hátán nem bórsódzott végig a hideg a győ-nyörűségtől a kufárok kiütése-ke? Itt az eszmei mondanivaló (melynek burka csak a bibliai törté-net) a harc a szent dolgoká, s adás-vevésére használó, mindent aranyráváltó gazemberek ellen, s a zene pátosza és drámasága együtt tartotta hatása alatt a közönséget. Pedig ennek a zenének kifejező eszközei — ha sok tekin-tetben a népdalon alapulnak is — mégis meglehetősen távoliak attól, amit ez a hallgatóság megszokott. Ennek az estnek a tanulsága — s a színházbéli *Psalmus Hungaricus* előadása — bizonyítja, hogy nincs ok aggályoskodásra — a jó mu-zsika jó előadásban nem valami mesterséges tenyészet, amit a közönség igénye ellenére lehet csak istápolni. Ha segítjük, egy-kettőre meglesz és kineveli a maga széles és lelkes hallgatógárdáját is. Hogy a magyar népdalfeldolgozásokat, *Kodály* hársányan tréfálkozó „Sü-keket” sógorát, az „Esti dal”-t, ma-gáának érezte mindenki, az termé-szetes. De sok taps jutalmazta a szóvjet, a kínai dalokat, a derús

madrigalokat, a *Purcell* kánonát, a *Mendelssohn* oratóriumból előadott részletet is.

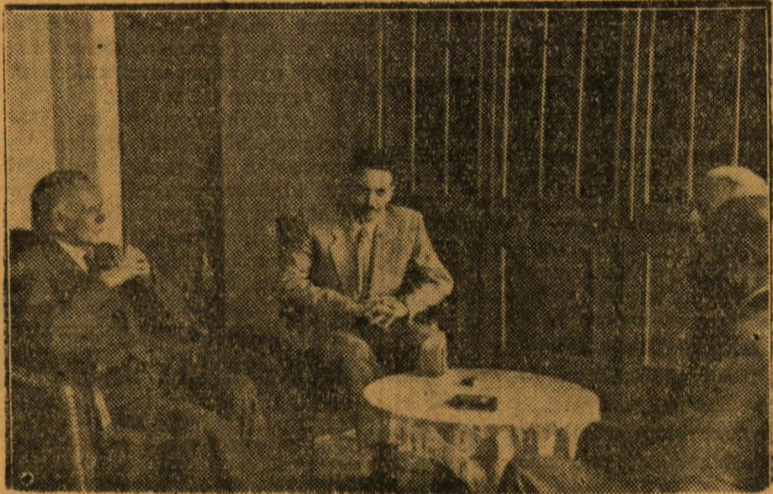
A hangverseny után megkér-tük *Kertész Lajos* elvtársat, az együttes karnagyát, hogy beszéljen valamit a kórus történéseiről, előz-ményeiről, hiszen, ha csak három hónapja alakultak is, ennyi idő alatt mégsem lehet a semmiből ilyen sokat teremteni.

— A szegedi egyetemi énekkar öse még 1925-ben született meg. Akkor még csak kis férfikarunk volt. Ebből alakult aztán az az 50 tagú vegyeskar, amellyel bejártuk Lengyelországot, a felszabadulás után pedig Ausztriát és Svájcot is. Ott a haladó gondolkodásúak örömmel fogadtak, de voltak olyan elemek is, akik gyanakodva, sőt ellenségesen. De nézze a kritiká-kat: még a leginkább polgári be-

Van közöttük adjunktus, orvos az egyetemi klinikán, tanársegéd, van olyan, aki azóta meg is házasodott. Sok minden változott meg életük-ben — az énekléshez mégis vissza-tértek. Hanem a kórus tagjainak jórésze most került ide. Tagjaink-nak fele egyetemi hallgató, a má-sik fele egyetemi dolgozó. A kony-hatól a tanári szobáig az egye-tomnek csaknem minden sarkából került ide valaki. Ezt a műsört új-jáalakulásunk után most, három hónapja kezdtük meg tanulni.

— Hogyan sikerült három kurta hónap alatt ilyen eredményt elérni? — Sok lelkesedéssel, akarással és sok munkával. Hetente háromszor próbáltunk, hangverseny előtt pe-dig minden nap. S ne higgye, hogy csak az előadott énekszámokat. Minden próbát hangképző kórus-gyakorlatokkal kezdünk.

Sok mindenről beszélgettünk még.

Kodály Zoltán a Szegedi Tudományegyetemen.

állítottságú lapok — köztük olya-nok is, mint a *Neue Züricher Zeit-ung* — csak elismeréssel írhattak rólunk. S nemcsak külföldön kap-tunk elismerést. Látja ezt az okle-velet. Ezt a *Budapest*-en megrende-zett énekversenynen kaptuk, ezt a másikat szintén Pesten, az énekkar-ok országos bemutatóján.

1950-ben beolvastották a kórust az Egyetemi Népi Együttesbe. Ez elhibázott intézkedés volt. Mi sz-e-rejtjük a népdalokat, ezt láthatja mostani műsorunkban is. A népdal alapja a kóruskultúrának, de hiba a kórusunkat csak népdal éne-klésre korlátozni. Mi sokoldalú ze-nekultúrát akarunk, éppen ezért énekelünk magyar és külföldi klasz-szikusokat, népdalokat is. Az sem esett jól, hogy itt legfeljebb két-szólamú darabokat énekelhettünk. Hisz hallhatta, hogy ennél három hónapi munka után sokkal többre vagyunk képesek. A kórusunk mos-toha gyerekek volt, csak a táncoso-kat támogatták. Nem esoda, hogy régi tagjaink egymás után hagy-tak akkor itt minket.

— Most, február végén, amikor az egyetemi énekkar újjaalakult, csak egy tuca; maradt meg a régi énekesek közül. Ezek jórésze még egyetemi hallgató korában ke-rült az énekkarba. Azóta végeztek,

arról is, hogy jó lenne, ha ez a zenekultúra egész egyetemi ifjú-ságunk sajtója lenne, nemcsak a kórus mostani tagságáé. Nagy fel-adat áll az egyetemi kórus előtt. Túl az egyes esték sikerein, mu-zsikájával és példamutatásával az igazi értékes zene terjesztőjévé kell lennie az egyetemen.

A hangverseny másnapján ün-nepelt az egész énekkar. Szegeden jártában *Kodály Zoltán* jött el, hogy meghallgassa őket. Befele-zésül hadd idézzük a nagy zene-költő itt elmondott szavait:

„A mi fiatalokunkban volt egy álomképünk: az éneklő Magyar-ország. Álomkép volt ez, hiszen kó-ruskultúra akkor nem volt. Cigány-kisérével maga énekel, aki sze-retté a dalt. Mikor később úgy láttuk, hogy álomunk, ha lassan is, de megvalósulóban van, akkor jött a háború. Az ágyúdörgés, a bom-bák robaja, a háború zöreije közt elhalt az énekszó. Most újra éne-kelni kezd az ország. Azt akarjuk, hogy ez a dal ágyúdörgésnél, bom-barobbanásnál erősebb legyen. Sok sikert kívánok a szegedi énekkar-nak is ehhez a munkához. Boldog életet és megmaradást”.

NÁGAI GYULA

Sokezer hold várja a vizet!

Ötéves tervünk egyik büszkesége, a Tiszaöki Duzzasztó építése befejeződött. Zúg a Tisza vize a betonpillérek között. Terveinkről, való-raváló álmairól beszél... Fut a víz, pusztákat szel keresztül: Rolla-háza, Papré... Ez a balmazujárósi határ. Most zöld, végtelen zöld a síkság. Ezer hold. De jön a nyár! Ezer hold izzó, lángoló síkság! Zöld lesz-e akkor is, ha nem jön eső? Néhány kilométerre a főcsatorna. Csak ide kell hozni a vizet.

Egyetemi és Főiskolai fiatalok! **DISZ**-tagok! Pártunk és kormányzatunk messzemenően gondoskodik egyetemi tanulmányaink zavartalan folytatásáról. Válaszoljunk erre azzal, hogy tanulmányi munkánk befejezése után a nyári szünetben résztvevünk ötéves tervünk egyik kiemelt dő akortása, az Alföldet észak-dél irány-ban, 97 km hosszúságban átszelő Keleti Hajózható Főcsatorna és az ehhez tartozó öntözőrendszer megépítésében. Emlékezzetek, hogy a Szov-jetunói Kommunista Pártja felhívására milyen lelkesen, minden nehé-zséggel szembenézve mentek és mennek a komszomolisták ezrei a váro-sokból a szűzföldek meghódítására, hogy méltóan vegyék ki részüket a párt célkitűzéseinek megvalósításából. Hozzánk, magyar fiatalokhoz, szegedi egyetemistákhoz és főiskolásokhoz is szóló pártunk, amikor azt kéri tőlünk, hogy vegyük ki részünket a mezőgazdaság fejlesztésére irá-nyuló program megvalósításából, amelynek egyik része a Keleti Hajózható Főcsatorna megépítése. A Főcsatorna és a hozzátartozó ön-tözőrendszer megépítésével lehetővé válik sokezer hold, eddig legelte-tésre is csak tavasszal használható föld termővé tétele. éppen a mi mun-kánk eredményeképpen. Van-e lelkesítőbb feladat, mint az ország építé-sében, boldog jövőnk építésében való aktív részvétel? Van-e szemmel-láthatóbb bizonyítéka hazaszerettségünknek, mint az, hogy két kezünk munkáját adjuk hazánk építéséhez?

DISZ-tagok! Alakítsatok brigádokat a **DISZ**-csoportokból és gyer-tek a Keleti Főcsatorna építéséhez.

DISZ-lányok! Alakítsatok lány-brigádokat, mint ahogy azt a böl-sészkar II. éves orosz szakosk tettkék és gyertek szocialista mező-paszáságunk egyik büszkeségébe, a 18.000 kat. hold területű nagyberek-i állami gazdaságba, amelynek dolgozói túlnyomórészt fiatalok, **DISZ**-tagok, akik közül számosan kiváló eredményt értek el.

A Keleti Főcsatorna építéséhez július 15—31 és augusztus 1—15-ig terjedő időre lehet jelentkezni. A nagyberek-i állami gazdasághoz au-gusztus 1—15 és augusztus 15—28-ig terjedő időre. Minden jelentkező-ingyenes utazást, szállást (fiúk sátorágyokban, lányok épületekben), el-látást és normaszabít díjazást kap. A munkahelyeken kulturális, sport és egyéb szórakozási lehetőségek is biztosítva lesznek.

DISZ Vezetők! Jelentkeztek elsőnek. Mutassátok meg, hogy méltó vezetői vagytok az egyetemi és főiskolai fiataloknak!

Egyetemi és Főiskolai **DISZ** Bizottság.

A felvételi vizsgák előtt

A jövő tanév előkészítésének egyik legfontosabb feladata a fel-vételi vizsgák jó lebonyolítása. Alig fejeződik be a tanév, a Karok folyosói pirosarcú, izgatott fiúk és leányok serege lepi el, az egye-temre felvételt kérők serege. Vala-mennyien érzik lépésük jelentősé-gét, hiszen mostmár nemcsak jövő tanulmányaik sorsa dől el; ez az első lépés jövő életpályájuk felé; mondhatnánk azt is, hogy egyik sem csupán diák, hanem egy kissé már orvos, tanár, fizikus vagy ké-mikus.

A felvételi bizottságoknak is tudniuk kell, hogy nem csupán új egyetemi hallgatókat vesznek fel, hanem a szocialista Magyarország jövőnd építőit válogatják ki, olyan férfiakat és nőket, akiket népünk jelentős feladatokkal akar megbízni. Az elmúlt években nehéz volt a válogatás, mert több tudományszakon is alacsony volt a jelentkező hallgatók száma, s nem egy esetben jobb híján töltöttük be a helyeket. Tavaly azonban for-dulat történt, s mód adódott a vá-logatásra. A jelek azt mutatják, hogy a legtöbb szakszoporon az idén újra így lesz, mert az idén is általában jóval többen jelentke-ztek egyetemi tanulmányokra, mint amennyit felvehetünk. A felvételi bizottságoknak tehát előreláthatóan módjuk lesz a legalkalmasabb a jelentkezők kiválogatására. Ennek nagy körültekintést, a jelentkező egész mérlegelését kívánó munká-nak jó elvégzésétől függ egyetemi munkánk további sorsa.

Az elmúlt évek egyetemi mun-kájának számos problémája jó-részt a nem mindig szerencsés be-iskolázásból adódott. Az új kor-mányprogram, a Központi Vezet-őségnek a közoktatás helyzetéről és feladatairól szóló határozata, s a pártkongresszus iránymutatásai egyaránt egyetemi oktatásunk színvonalának emelését követelik, ami viszont csak hallgatóinknak az eddiginél keményebb, elmélyedőbb munkájának segítségével valósi-tható meg. A rossz beiskolázás aka-dályozza az új módszertani elvek érvényesítését, s emellett népgaz-daságunknak is nagy károkat okozna. Nemcsak arra gondolok,

hogy a rosszul képzett szakember-szükségkép lassítja, nem egy esetben lehetetlenné teszi a rábí-zott feladatok elvégzését, hanem arra is, hogy az elmúlt évek folya-mán nem egy hallgató morzsoló-dott le tanulmányai közben, s így a néki adott jelentős juttatások a semmibe folytak el. Van a kér-désnek szubjektív oldala is, a le-morzsolódás a hallgatók életében is törést jelent, holott, ha kellő időben megfelelő pályára irányít-juk őket, átmenetileg sem kerül-nek válságos helyzetbe.

„Azt hiszem, hogy ebből a né-hány, vázlatosan idevetett gondo-latból is kiderül, hogy a felvételi vizsgák lebonyolítása az egyetemi munka egyik legfontosabb és ki-hatásaiban is legjelentősebb peda-gógiai feladata. Épp ezért ez ed-diginél is jobban kell kerülnünk az időnkint még felbukkant gépies, bürokrata eljárásokat. A felvételi vizsgákon megjelent minden diák-nak éreznie kell azt a nagy szere-tetet és gondosságot, amivel pár-tunk, kormányunk, s maga az egész dolgozó magyar nép jövője zálogát, az ifjúságot részesíti.

Egyetemeink az elmúlt évek so-rán gazdag tapasztalatokat gyűj-töttek a felvételi vizsgák vonatko-zásában is. Szükséges, hogy e ta-pasztalatokat a felvételi előkészí-tésekor összegezzék, s a jót meg-tartva, a hibákön pedig okulva kezdjenek hozzá felelősségteljes munkájukhoz. Általában hangsú-lyoznunk kell a jó, az apró részle-tekre is kiterjedő előkészítés fon-tosságát, az egyes hallgatók anya-gának előzetes tanulmányozását és ellenőrzését.

Az új felvételektől nem utolsó-sorban azt várjuk, hogy egyete-münkön gyarapodni fog majd munkasozistályunk és parasztsá-gunk harcos gyermekeinek a szá-ma. Ez önmagában is figyelemzet arra, hogy a felvételi vizsga min-den mozzanatát dolgozó népünk tránti szeretetünk, s ugyanakkor felelősségérzetünk kell hogy átha-sa. Mi ebből vizsgánk a fel-vételek idején!

Baróti Dezső,

a Bölcsészettudományi Kar dékánja

Szegedi jogászok figyelemreméltó kezdeményezése a Budapesti Tanács számára

A Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának II. éves hallgatói május elején tanulmányi kiránduláson voltak Budapestben. Ez alkalommal a Fő-városi Tanács több osztályát is fel-keresték. Itt külön előadások ke-rettében tájékoztatták őket a leg-

aktuálisabb kérdésekről. A Tanács városrendezési osztályán *Harrer Ferenc* professzor is tartott ilyen előadást a tanulmányi úton lévő hallgatóknak.

Szegedre visszaérkezve, a hall-gatóság a következő levéllel for-dult *Harrer elvtárhoz*:

Tisztelt *Harrer Elvtárs!*

Engedje meg, hogy egy konkrét javaslattal keressük meg Önt! Május hó 7-én hallgattuk az Ön előadását, melyet nekünk, szegedi jogászoknak tartott. Ebből megtudhattuk, hogy Ön nemcsak az egyik legnagyobb tudású művelője a városrendezésnek, hanem azok a kér-dések sem kerülnek el figyelmét, melyek bár kicsiségeknek látszanak, mégis nagymértékben segítségére lehetnek egy város lakóinak. Épp ezért fordulunk most Önhöz és az Ön személyén keresztül a város-rendezési osztályhoz a következőkkel:

A városban jártunkban kellemetlenül tapasztaltuk, hogy a köz-területeken sehol sincs ivóvíz. Ez különösen a felutazó vidékieknek és az olyan kevésbé pénzü egyéneknek kellemetlen, mint amilyenek a diá-kok. Vagy kénytelenek túrni a szomszágot, vagy bort, sört stb. kell vásárolniok, s ez, mondanunk sem kell, pénzbe kerül. Ezért: kívánatos-nak tartanánk, hogy a legforgalmasabb utakon és a leglátogatottabb népszórakozó helyeken (Állatkert, Vidámpark, Népstadion, Margitszi-get) vízkifolyókat létesítenének. Ez aránylag egész kevés költséggel megvalósítható volna, mégis nagymértékben hozzájárulna a lakosság életének kényelmesebbé tételéhez.

Végül felhaználjuk az alkalmat, hogy ezúton is köszönetet mondjunk Önnek és a városrendezési osztály vezetőjének értékes elő-adásaikért.

Szeged, 1954. május 10.

Tisztelettel:

a szegedi jogi kar II. évfolyama

Harrer professzor elvtárs a következő levéllel felelt:

Kedves Hallgatóim!

A hozzám intézett levelükben megpendített gondolatot, hogy Bu-dapest legforgalmasabb helyein ivóvíz álljon rendelkezésre, továbbí-tottam a Városi Tanács kommunális osztályához, melynek vezetője azt nagyon életrevalónak találta. Megígérte, hogy a megvalósítás mód-ját meg fogja vizsgálni és a megvalósítást az 1955. évi tervbe bele-illeszteni igyekszik.

Budapest, 1954. május 22.

Szíves üdvözléssel: *Harrer Ferenc*

A szegedi diákok helyes megfi-gyelése és kezdeményezése rövide-sen kiküszöbölt a főváros egyik kétségtelen hiányosságát. Örven-detes, hogy fiatalitásunk a közös-

séget érintő kérdések iránt spon-tán érdeklődést tanúsít és megta-lálja a módját, hogy megszívlelen-dő javaslataival segítségére legyen a dolgozó tömegeknek,